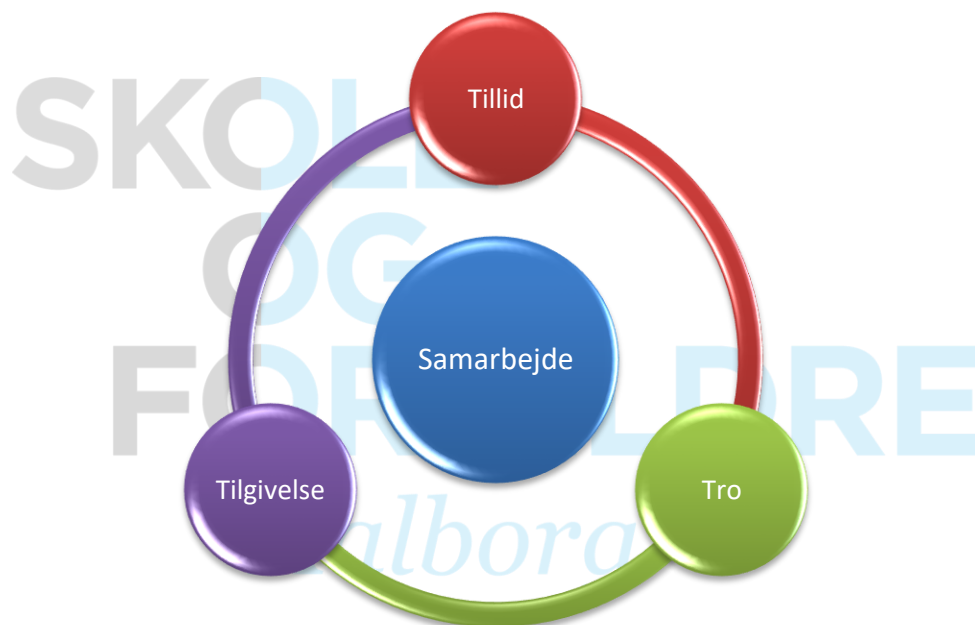

Ny visitationsprocedure

Model

I skole og forældre Aalborg tror vi på at der er 3 vigtige egenskaber der skal være til stede for et godt skole og forældre samarbejde. "Samarbejde" er en af de fundamentale værdier for inklusion, og derfor skal vi have en model der bygger på samarbejde.

Modellen nedenfor består af 3T'er hvilket gør den nemt at huske. Modellen kan bruges både med et forældre og et skoleperspektiv.

Vi ønsker at visitationsproceduren skal bygge på denne model.

- Vi skole og forældre skal have tillid til hinanden
- Vi skole og forældre skal have tro på det lykkes
- Vi skole og forældre skal tilgive hinanden, for når vi arbejder med mennesker, så sker der menneskelige fejl.

Overordnede mål

Vi vil i skole og forældre gerne lægge op til følgende overordnede mål i forhold til den nye visitationsprocedure

Mål	Kontroller	Grundlag
<i>Elever med fravær identificeres</i>	Kontrol med fravær. Kontrol med registrering af fravær på skoler. Kontrol med henvendelse til forældrene	Sygeundervisning
<i>Elever i mistrivsel opspores</i>	Forældrenes viden om praksis Skoleleders antagelse for specialpædagogisk bistand Trivselsundersøgelse og uvillighed omkring disse Anti-mobbestrategier på alle skoler PPR tilgængelighed og kapacitet	Informationspligt Inklusion Specialundervisning Undervisningsmiljø
<i>Elever visiteres til det rigtige undervisningstilbud hurtigst muligt</i>	Tilpasning og udvikling af undervisningstilbud Grundlaget for visitation Rettidig visitation Forældretilfredshed	Specialundervisning Inklusion
<i>Eleverne forbliver i det rigtige skoletilbud</i>	Grundlaget for re-visitiation Skoleleders tilsynspligt Forældrenes viden om praksis	Informationspligt Inklusion Specialundervisning

10 konkrete forslag til tiltag

1. *Det skal ikke være den lokale skole selv der betaler 0-9 støttetimer*

- Det giver en lang række udfordringer omkring den tidlige og den rigtige indsats

2. *Forældrene skal klædes ordentligt på allerede fra begyndende fravær eller bekymringer*

- Forældrene forstår ikke formålet med handlingerne og deres rolle og muligheder. Kommunen har informationspligt
- Alle forældre til børn i folkeskolens små klasser skal have udleveret "Håndbog for skoleforældre"

3. *Der skal altid udarbejdes PPV hvis der er plan om støttetimer for at sikre kvaliteten af den specialpædagogiske støtte*

- Det er PPR der har den overordnede rådgivende og tværfaglige støttfunktion i forhold til skolerne og dermed også det overordnede ansvar for dette område.
- Alle skoler har ikke samme ekspertiser som PPR, og for at sikre kvaliteten af den tidlige indsats bør der i alle tilfælde der tildes støttetimer foreligge PPV

4. *Der skal føres tilsyn med den pædagogiske støtte på den enkelte skole af PPR*

- Der er eksempler på at den støtte der tildes i nye tilbud er af så dårlig karakter, at den er mere skadelig end til gavn

5. *Der skal klart og tydeligt skelnes mellem PPV og specialpædagogisk elevplan i kommunens praksis*

- Det virker ikke i det materiale som vi har modtaget, at man har forstået forskellen på PPV og specialpædagogiske handleplaner.

6. *I overgang fra dagtilbud til skole, skal der tages højde for den eksisterende pædagogiske støtte, og den skal tages seriøs af kompetente fagpersoner*

- Der er eksempler på at PPR og skoler ikke tager situationen alvorligt når forældrene fortæller om hvad der skal til, og den støtte der sættes op i det nye tilbud.

7. *Der skal i styrelsesvedtægten stilles krav om at skoler der yder støttetimer har princip omkring inklusion og fører tilsyn med samme*

- Skolebestyrelserne skal klædes ordentlig på til at lave principper og føre tilsyn med den specialpædagogiske støtte på de enkelte skoler. Vi har erfaringer med at langt de fleste skolebestyrelsesmedlemmer ikke forstår dette område
- Der er desværre også eksempler på at styrelsesvedtægten ikke er overholdt, da specialklasser ikke er repræsenteret i skolebestyrelsen.

8. *Der skal foreligge partshøring på alle pædagogiske elevplaner, hvor forældrenes stemmer skal vægtes højt*

- Indholdet af tiltage i de specialpædagogiske elevplaner er ofte indholdsløse. Der er ikke de rette værktøjer i værktøjskassen eller også er personalet ikke klædt ordentligt på til at bruge de værktøjer der eksisterer

9. *Der skal føres kontrolmed at de pædagogiske elevplaner følges*

- Der er eksempler på at der ikke tages udgangspunkt i de pædagogiske elevplaner. Det er der mange årsager til, som eksempel i forbindelse med vikariering eller manglende motivation ved personalet der står med et uoverskueligt virvar af krav, grundet alt for mange elever i klassen.

10. Der skal sættes mål og følges op på tilgang til PPR

- Der har været store utilfredshed med mulighederne for at komme igennem til PPR og få svar på henvendelser.

Claus Nielsen - Formand Skole og Forældre

Ali Hassan - Bestyrelsesmedlem Skole og Forældre

Sammenhæng mellem forslag og principper - Skoleudvalget 12. Jan 2021

		Principper for ændrede arbejds gange (Skoleudvalget)				
	Skole og Forældre forslag til tiltag	<i>Styrke skolernes fokus på tidlige og forebyggende indsatser på fællesskabsniveau fremfor meget indgribende individindsatser.</i>	<i>Styrkelse af PPV og specialpædagogiske elevplaner, så de bliver mere praksisnære og anvendelsesorienterede redskaber i skolernes tilrettelæggelse af indsatser.</i>	<i>Frigøre psykologernes tid på skolerne til forebyggende indsatser.</i>	<i>Via samarbejdsguiden skal det sikres, at alle muligheder er afprøvet i almenklassen, inklusiv specialpædagogisk bistand i tilknytning til almenklasse.</i>	<i>Arbejde hen imod at visitation i højere grad bliver et fælles anliggende mellem Afdelingen for Forebyggelse & Fællesskaber og Afdelingen for Skoler.</i>
1	<i>Det skal ikke være den lokale skole selv der betaler 0-9 støttetimer</i>	-	-	-	-	-
2	<i>Forældrene skal klædes ordentligt på allerede fra begyndende fravær eller bekymringer</i>	?	-	-	?	-

		Principper for ændrede arbejds gange (Skoleudvalget)				
	Skole og Forældre forslag til tiltag	<i>Styrke skolernes fokus på tidlige og forebyggende indsatser på fællesskabsniveau fremfor meget indgribende individindsatser.</i>	<i>Styrkelse af PPV og specialpædagogiske elevplaner, så de bliver mere praksisnære og anvendelsesorienterede redskaber i skolernes tilrettelæggelse af indsatser.</i>	<i>Frigøre psykologernes tid på skolerne til forebyggende indsatser.</i>	<i>Via samarbejdsguiden skal det sikres, at alle muligheder er afprøvet i almenklassen, inklusiv specialpædagogisk bistand i tilknytning til almenklasse.</i>	<i>Arbejde hen imod at visitation i højere grad bliver et fælles anliggende mellem Afdelingen for Forebyggelse & Fællesskaber og Afdelingen for Skoler.</i>
3	<i>Der skal altid udarbejdes PPV hvis der er plan om støttetimer for at sikre kvaliteten af den specialpædagogiske støtte</i>	-	+	-	-	-
4	<i>Der skal føres tilsyn med den pædagogiske støtte på den enkelte skole af PPR</i>	-	+	-	-	-
5	<i>Der skal klart og tydeligt skelnes mellem PPV og specialpædagogisk elevplan i kommunens praksis</i>	-	+	-	-	-
6	<i>I overgang fra dagtilbud til skole, skal der tages højde for den eksisterende pædagogiske støtte, og den skal tages seriøs af kompetente fagpersoner</i>	-	-	?	-	?

		Principper for ændrede arbejds gange (Skoleudvalget)				
	Skole og Forældre forslag til tiltag	<i>Styrke skolernes fokus på tidlige og forebyggende indsatser på fællesskabsniveau fremfor meget indgribende individindsatser.</i>	<i>Styrkelse af PPV og specialpædagogiske elevplaner, så de bliver mere praksisnære og anvendelsesorienterede redskaber i skolernes tilrettelæggelse af indsatser.</i>	<i>Frigøre psykologernes tid på skolerne til forebyggende indsatser.</i>	<i>Via samarbejdsguiden skal det sikres, at alle muligheder er afprøvet i almenklassen, inklusiv specialpædagogisk bistand i tilknytning til almenklasse.</i>	<i>Arbejde hen imod at visitation i højere grad bliver et fælles anliggende mellem Afdelingen for Forebyggelse & Fællesskaber og Afdelingen for Skoler.</i>
7	<i>Der skal i styrelsesvedtægten stilles krav om at skoler der yder støttetimer har princip omkring inklusion og fører tilsyn med samme</i>	-	-	-	-	-
8	<i>Der skal foreligge partshøring på alle pædagogiske elevplaner, hvor forældrenes stemmer skal vægtes højt</i>	-	-	-	-	-
9	<i>Der skal føres kontrolmed at de pædagogiske elevplaner følges</i>	-	+	-	-	-
10	<i>Der skal sættes mål og følges op på tilgang til PPR</i>	-	-	-	-	-

Risici i forhold til styrings-principperne

1. Styrke skolernes fokus på tidlige og forebyggende indsatser på fællesskabsniveau fremfor meget indgribende individindsatser.

Skole og Forældre frygter at dette bliver tolket af skolerne på den måde, at børnene bliver inkluderet endnu kraftigere i fællesskaber de ikke kan være i. Skolerne gør allerede alt hvad de kan for forebyggende indsatser, og der er allerede fuldt fokus på dette.

Dette ligner målet fra kommunalaftalen med at:

” - Andelen af elever, der inkluderes i den almindelige undervisning, øges. Målet er, at andelen af elever i den almindelige undervisning skal være 96,0 procent af det samlede elevtal i folkeskolen i 2015.”

2. Styrkelse af PPV og specialpædagogiske elevplaner, så de bliver mere praksisnære og anvendelsesorienterede redskaber i skolernes tilrettelæggelse af indsatser.

Skole og forældre ser ingen risiko i dette. Dette er en del af reglerne for god inklusion i folkeskolen

3. Frigøre psykologernes tid på skolerne til forebyggende indsatser.

Skole og forældre frygter at psykologernes tid tages fra noget andet der også er vigtigt, og derved bliver problemet blot flyttet til et andet sted. Psykologernes tid er i forvejen alt for begrænset. Det ses allerede hvor svært det er at komme igennem til PPR.

4. Via samarbejdsguiden skal det sikres, at alle muligheder er afprøvet i almen systemet, inklusiv specialpædagogisk bistand i tilknytning til almenklasse.

Skole og forældre frygter samme konsekvens som ved princip nummer 1. Eleverne bliver offer for en alt for kraftig fokus på inklusion i et miljø den enkelte elev ikke kan inkluderes i.

Skolerne skal selv betale for støttetimerne, og disse midler vil blive taget fra almenundervisningen. Forældrene har endnu ikke fået mulighed for at klage over den specialpædagogiske bistand mellem 0 og 9 timer, og endnu flere børn vil nu blive fastholdt her i systemet. Hvis man skal teste alle muligheder ud, kan vi også frygte børnene bliver prøveklude. Vi håber på at man finder den rigtige løsning til børnene første gang.

5. Arbejde hen imod at visitation i højere grad bliver et fælles anliggende mellem Afdelingen for Forebyggelse & Fællesskaber og Afdelingen for Skoler.

Skole og forældre ser en risiko i at dette kan blive et konfliktfyldt farvand mellem PPR og skolerne, hvor forældrene vil blive offer for den øgede administrative tid.

Sammenfatning i forhold til principperne

Når man betragter skole og forældres forslag til forbedringer, er vi lidt skuffet over hvor få af vores forslag er imødegået af principperne.

Overgangen fra dagtilbud til skole er helt blevet overset. Hver gang børn flyttes mellem tilbud er det enormt vigtigt, at den viden om børnenes inklusion fra forrige tilbud overdrages på sikreste vis til det nye tilbud. Alt for mange grimme sager bliver set i denne overgang da viden, kompetencer og færdigheder ikke bliver sikret omkring børnene.

Skolebestyrelsernes tilsyn med skolerne er blevet overset. I principperne lægges der op til at en større del af proceduren kommer til at foregå ude på skolerne. Skolebestyrelserne har et stort ansvar med at føre tilsyn med dette område på skolerne. Der er ikke noget der indikerer at skolebestyrelserne bliver klædt bedre på i forhold til dette område.

Partshøringen på handleplanerne er et meget vigtigt værktøj til at sikre, at forældrene har tillid og tro på at det som skolen gør, også kommer til at fungere for den enkelte familie. Det er vigtigt at forældrenes stemme vægtes højt i denne proces. Det ser vi ikke er blevet en del af principperne.

Vi ser hvor svært det er at komme igennem til PPR, og hvor svært det er at få visitationsmøderne til at fungere på skolerne uden PPR's nærvær og kompetencer. Vi ser ikke hvordan PPR skal være i stand til at løfte deres opgaver og ansvar med dette udspil.

Konkrete tiltag

Samarbejdsguide

For at understøtte skoler og især PPR's samarbejde omkring børn og fællesskaber i udfordring, arbejdes der med en praksisnær samarbejdsguide. Formålet med samarbejdsguiden er at kvalificere og kvalitetssikre samarbejdet, når fællesskaber og elever er udfordrede. Den skal derfor ses som en guide til den daglige udmøntning af inklusionsstrategien "Fællesskaber for alle".

I samarbejdsguiden indgår en metodebank og en række indsatskrav med henblik på at understøtte elevens muligheder for at blive i almenskolen.

Skole og forældre mener: Vi håber forældrene bliver en del af denne samarbejdsguide således samarbejdet bliver helhedsorienteret.

Kontraktering

En del af samarbejdsguiden er at der laves en kontrakt omkring samarbejdet mellem skole, hjem og andre aktører for sikre tydelige og transparente rammer omkring samarbejdet og forventninger til hinanden.

Det er vigtigt, at alle aktørers perspektiver inddrages i processen. Handleplanen er det centrale samarbejdsværktøj og skal indeholde en beskrivelse af fælles, tydelige mål for indsatsen, konkrete tiltag og give mulighed for evaluering og justering. Dermed fungerer handleplanen både som styringsredskab og dokumentation for de indsatser og handlinger, der er iværksat. Samarbejdsguiden vil blive udarbejdet med inddragelse af skoleledelserne i klyngerne samt medarbejderne i PPR primo 2021.

Skole og forældre mener: Vi bliver rigtig bekymret når det lyder til at forældrene skal til at indgå kontrakt med skolen. Læs mere her om de problematikker der opstår i samspillet mellem skole og hjem når forældre har svært ved at leve op til de krav skolen stiller til samarbejdet.

<https://unipress.dk/udgivelser/s/samspil-mellem-skole-og-hjem/>

Vores forventning til samarbejdet er at det gøres således reglerne omkring inklusion overholdes.

Indsatskrav forud for visitation til specialtilbud

- *Der skal være iværksat relevante indsatser på fællesskabs- såvel som på individniveau.*
- *Der skal være indledt samarbejde med familiegruppe, specialgruppe og Ungdommens Uddannelsesvejledning, hvis det er relevant.*
- *Skolens PLC (Pædagogisk Lærings Center) skal være inddraget på relevant vis i indsatser omkring barnet og dets fællesskaber.*
- *PPR skal som udgangspunkt have været inddraget minimum 6 måneder.*
- *Der skal være afprøvet specialpædagogisk bistand 9 klokketimer ugentligt styret af en pædagogisk handleplan over en periode på minimum 4 måneder.*
- *Handleplanen skal være tydelig og overskuelig, kendt for alle aktører omkring barnet inklusive forældre og indeholde planer for løbende evaluering og justering af indsatsen.*
- *Der skal som udgangspunkt have været arbejdet efter anbefalinger i barnets PPV i minimum 4 måneder. PPV'en skal som udgangspunkt foreligge minimum 2 måneder efter aftale om udarbejdelse.*

Det er væsentligt at understrege, at der ikke er to ens forløb. Men forventningen er, at ovenstående systematik bidrager til, at eleven får den rette støtte, når der er lærings- og trivselsmæssige udfordringer i en sådan grad, at eleven mistrives i almenfællesskabet.

Skole og forældre mener: Skole og Forældre frygter at dette bliver tolket af skolerne på den måde, at børnene bliver inkluderet endnu kraftigere i fællesskaber de ikke kan være i. Skolerne gør allerede

alt hvad de kan for forebyggende indsatser, og der er allerede fuldt fokus på dette. Desuden er det en udfordring at få PPR ressourcer og kompetencer nok som en del af denne proces.

Ny procedure

Nedenstående illustration viser flowet, når skoleleder vurderer, at et barn kan have et specialpædagogisk behov.

Hvis en skoleleder vurderer, at et barn kan have specialpædagogiske behov, anmodes PPR om en PPV af barnets specialpædagogiske behov. Dette sker i dialog med forældrene, samt drøftes og aftales med PPR i SamRum.

SamRum er et forum på skolen, hvor en skoleledelsesrepræsentant, PPR og ressourcepersoner fra skolen drøfter og koordinerer samarbejdet om elever i lærings- og trivselsudfordringer. Det bemærkes, at forældre altid, også i den nye procedure jf. lovgivning, kan bede om en PPV.

PPV'en laves af den/de PPR-medarbejdere, som er tilknyttet skolen. Herved sikres størst muligt kendskab til barnet og skolens praksis. PPV'en vil konkludere om eleven har et støttebehov på over eller under 9 timer om ugen og vil give konkrete anbefalinger i forhold til støttens indhold.

Hvis PPV'en viser, at eleven har et specialpædagogisk behov, træffer skolen afgørelse om at iværksætte specialpædagogisk bistand på skolen. Forældrene har klageadgang til Klagenævnet for specialundervisning.

Når der iværksættes specialpædagogisk bistand, skal skolen udarbejde en elevplan med beskrivelse af mål og indsatser for elevens undervisning og støtte. Dette sker i dialog med forældrene og på baggrund af PPRs anbefalinger i PPV'en. Efter skolens ønske kan PPR inddrages i den konkrete udarbejdelse af elevplanen. Skolen skal efterfølgende i elevplanen dokumentere justeringer i mål og indsatser, samt effekten heraf. Formålet er at sikre en løbende tilpasning i relation til barnets behov.

Hvis skole og forældre over tid vurderer, at den specialpædagogiske bistand på skolen ikke i tilstrækkelig grad understøtter elevens læring og trivsel, kan de i fællesskab anmode om at få sagen vurderet i Det centrale visitationsudvalg. Her vil det blive vurderet, om den specialpædagogiske bistand i stedet skal gives i et specialundervisningstilbud eller om den fortsat skal gives på barnets skole. Forældrene har klageadgang til Klagenævnet for specialundervisning.

Skole og forældre mener: Det vigtige er at proceduren overholder gældende regler på inklusions- og specialområdet. Vi ser gerne at der laves en fast skabelon for PPV'en, som alle skal bruge så forældrene får en ensartet tilgang til PPV'erne. Vi er også utrolig interesseret i hvad man har tiltænkt PPV'erne kommer til at indeholde.

Desuden vil vi gerne høre mere om hvordan håndtering bliver i de tilfælde, hvor man ikke kan finde et undervisningstilbud der matcher barnets behov.

Vi mener man har glemt den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation der hedder (VISO) i oplægget.

Endelig savner vi hvordan der skal lægges betydelig vægt på forældrenes ønsker, med hensyn til den nærmere tilrettelæggelse af den specialpædagogiske bistand som reglerne i dag antyder.

Det centrale visitationsudvalg

"Det centrale visitationsudvalg vil bestå af 4 ledelsesrepræsentanter på almenområdet fra skoler, 4 repræsentanter fra PPR og visitationsformand fra Fagcentret for Forebyggelse & Fællesskaber. Efter hver visitationsrunde afrapporteres der til skolechef og viceskolechefer i forhold til opsamling og læring på skolerne. Det centrale visitationsudvalg organiseres under Fagcenteret for Forebyggelse og Fællesskaber, hvilket kræver en ændring i Skoleforvaltningens

kompetencefordelingsplan, da beslutningskompetencen i dag er delegeret til Leder af PPR. Formålet med ændringen er, at vurderingen af det rette skoletilbud i højere grad skal være et fælles anliggende på tværs af Skoleforvaltningen.”

Skole og forældre mener: Vi har ingen holdning til dette, da vi ser dette som en central del af skoleforvaltningens virke. Beslutninger og referater skal være tilgængelige for forældrene da forældrene skal orienteres skriftligt om alle indstillinger, rapporter og beslutninger om iværksættelse af specialpædagogisk bistand.

Kompetenceløft

På dialogmødet blev behovet for kompetenceløft i forhold til at kunne arbejde med den nye visitationsprocedure påpeget. Der igangsættes derfor en kortlægning af behovet for et kompetenceløft for skoler og PPR i foråret 2021. På baggrund af kortlægningen laves der en konkret plan for omfang og tidsplan.

Skole og forældre mener: Vi bifalder i høj grad denne indsats, og glæder os til at vi kan se den afspejlet i skolebestyrelserne også.

Understøttelse af forældresamarbejdet

”For at understøtte det gode forældresamarbejde arbejdes der med tydelighed, inddragelse og transparens i de tiltag, som iværksættes rundt om barnet. Konkret udarbejdes der en grafisk model, hvor det gøres tydeligt for alle involverede parter, hvor man er i processen og formålet med de initiativer, der er igangsat.

Der lægges vægt på, at der i beskrivelsen af processen anvendes et letforståeligt sprog, så alle uanset den faglige indsigt på området, har mulighed for at forstå, hvad der foregår, og orientere sig og være bedst muligt forberedt på de forskellige dele af processen. Dermed skal modellen blandt andet kunne bruges til forældrenes forberedelse. En sådan model er foreslået med baggrund i input fra dialogmødet, hvor det blev italesat at uigennemsigthed og brug af fagsprog kan skabe et uligevægtigt samarbejde mellem forældre og skole.”

Skole og forældre mener: Vi ser frem til at få mere indsigt i hvordan dette samarbejde skal implementeres ude på skolerne og overfor forældrene.

Evaluering

Ultimo 2022 vil der blive iværksat en evaluering af den nye visitationsproces, der skal undersøge om den har haft den ønskede effekt i forhold til at skabe de rette tilbud til flere elever i almenskolen, samt om det er lykket at omflytte de nødvendige interne ressourcer til at løse opgaverne. Forældrenes perspektiv vil blive inddraget i evalueringen.

Skole og forældre mener: Vi glæder os til at mødes igen og evaluere resultaterne af den nye visitationsproces.